

ŽUPA BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM VALPOVO SLUŽBA RIJEČI

**13. nedjelja kroz godinu – C – 29. lipnja 2025.
SVETI PETAR I PAVAO, APOSTOLI**

NAPOMENA:

Petrov novčić. Odredbom Hrvatske biskupske konferencije iz 2003. godine, milostinja prikupljena posljednje nedjelje u mjesecu lipnju namijenjuje se za Petrov novčić. Riječ je o vjerničkoj solidarnosti s papom kako bi mogao obavljati redovite poslove, ali i priskočiti u pomoć pojedinim mjesnim Crkvama.

PRVO ČITANJE:

Dj 12,1-11

Sad uistinu znam da me Gospodin izbavio iz Herodove ruke.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Uze Herod zlostavljati neke od Crkve. Mačem pogubi Jakova, brata Ivanova. Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova). Uhiti ga, baci u tamnicu i dade da ga čuvaju četiri četverostraže vojničke, nakan izvesti ga nakon Pashe pred narod. Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega.

One noći kad ga je Herod kanio privesti, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama, a stražari pred vratima čuvahu stražu. Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja ćeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reče: »Ustaj brzo!« I spadoše mu verige s ruku. Anđeo mu reče: »Opaši se i priveži obuću!« On učini tako. Onda će mu anđeo: »Zaogrni se i hajde za mnom!« Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: činilo mu se da gleda viđenje. Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u grad. Ona im se sama otvore te oni izađu, prođu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od njega. Petar pak, došavši k sebi, reče: »Sad uistinu znam da je Gospodin poslao anđela svoga i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je očekivao židovski narod.«

Riječ Gospodnja.

OTPJEVNI PSALAM:

Ps 34,2-9

Pripjev: Anđeo Gospodnji izbavlja štovatelje Božje.

Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba,
njegova će mi hvala biti svagda na ustima!

Nek se Gospodinom duša moja hvali,
nek čuju ponizni i nek se raduju!

Veličajte sa mnom Gospodina,
uzvisujmo ime njegovo zajedno!

Tražio sam Gospodina i on me usliša,
izbavi me od straha svakoga.

U njega gledajte i razveselite se
da se ne postide lica vaša.

Eto, jadnik vapi, i Gospodin ga čuje,
izbavlja ga iz svih tjeskoba.

Anđeo Gospodnji tabor podiže
oko njegovih štovalaca da ih spasi.

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin:
blago čovjeku koji se njemu utječe!

DRUGO ČITANJE:

2Tim 4,6-8.17-18

Čeka me vijenac pravednosti.

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Timoteju

Predragi! Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedni sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi Poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja.

EVANĐELJE:

Mt 16,13-19

Ti si Petar-Stijena! Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga.

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i upita učenike: »Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?« Oni rekoše: »Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka.« Kaže im: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« Šimun Petar prihvati i reče: »Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.« Nato Isus reče njemu: »Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima.«

Riječ Gospodnja.

SVETI PETAR I PAVAO, APOSTOLI

Sveti Petar i Pavao, apostoli, 29. lipnja

Životni putovi Petra i Pavla bili su vrlo različiti, ali su vodili istom cilju. U svojim biografijama obojica su imali tamnih mrlja, ali još više svijetlih djela.

Sveti Petar, apostol - Petra, ribara, sam Isus prvoga poziva za apostola. Svi evanđelisti to bilježe, a nisu propustili zapisati ni Petrove slabosti. Najveća, kad je u događajima Isusove muke zatajio svoga Učitelja, uplašivši se riječi žene koja ga je prepoznala i pred drugima prokazala. U djelima apostolskim zapsan je Petrov životni put poslije Isusova uzašašća. Širi Kristovu nauku u Maloj Aziji. Biskup je zajednice u Antiohiji. Zatim dolazi u središte carstva, Rim. Tu utemeljuje kršćansku zajednicu i djeluje u njoj 25 godina. Od vlasti je uhićen i bačen u tamnicu. Zatim kažnjen šibanjem pa raspet na križ. Smatrajući se nedostojnim umrijeti kao njegov Učitelj, na vlastito traženje raspet je naglavce. Bilo je tu u vrijeme Neronovih progonstava 65. godine. Nad njegovim grobom je veličanstvena bazilika, najpoznatija crkva kršćanskog Zapada.

Petar je prvi apostol, rimski biskup i prvi papa, Kristov zemaljski namjesnik. Razmjerno toj ulozi pojavljuje se i u ikonografiji (likovnoj umjetnosti) od najranijeg vremena. Neizostavno s karakterističnim atributima: u ruci drži znak primljene vlasti - jedan, češće dva ključa; u nekim slučajevima i tri. "Zlatni" označava vlast nad nebom, a "željezni" vlast nad paklom. Kadšto drži ribu, koja podsjeća na njegovo prvo zvanje i ulogu "ribara ljudi". Pijetao do nogu asocijacija je na njegovo zatajenje. U ruci mu je svitak ili knjiga, što govori o njegovom propovijedanju i poslanicama. Slikaju ga i sa štapom koji završava križem; oznakom biskupske službe. Nekada križ ima tri prečke, znak papinstva. Slika se i s naopako okrenutim križem. Vrlo česti prikazi zajedno s apostolom Pavlom ne

temelje se na nekom povijesnom događaju, već je izraz uloge i značenja ovih dvaju apostola. Oni su stupovi, stožeri, temeljci Crkve, zastupnici apostola i općenito Crkve.

Sveti Pavao, apostol - Poslije Petra Pavao je najznačajniji apostol, premda nije bio među odabranom Dvanaesticom. O njemu znamo iz svetopisamske knjige Djela apostolska i na temelju njegovih poslanica. Najpoznatiji je lik od svih Kristovih sljedbenika prvoga stoljeća. Rođen je u maloazijskom gradu Tarzu, od židovskih roditelja, koji su imali rimsko građansko pravo. Temeljitu naobrazbu svoga doba stekao je u Tarzu, a zatim pošao na usavršavanje u Jeruzalem. Govorio je aramejski i grčki i bio odgojen u izvornom židovstvu.

To je vrijeme kad počinju prvi progoni kršćana. Gorljiv za židovski Zakon Pavao je, opremljen ovlaštenjima, pošao u Damask, da s grupom istomišljenika rasprši tamošnju kršćansku zajednicu. Na putu je doživio čudesno obraćenje. Postao je najvećim širiteljem kršćanstva svih vremena. Kršćansku poruku prenosio je nežidovima (poganima) u Maloj Aziji i Grčkoj. Nosi časn naslov "apostol narodâ". Na tim vrlo velikim, napornim i često opasnim misijskim putovanjima osnivao je nove kršćanske zajednice, brinuo se za njih, vraćao im se ili im pisao poslanice. Uhapsili su ga u Palestini. Na sudu se pozvao na cara, tražeći da bude suđen u Rimu, na što je, kao Židov s povlasticama rimskog građanina, imao pravo. Car je bio Neron. Stiže u Rim kao uznik i čekajući na sud - u sužanjstvu - piše nekoliko poslanica. Po predaji osuđen je na smrt. Kao rimskom građaninu u Rimu mu je mačem odsječena glava.

U umjetnosti prikazuje se na bezbroj načina: pojedinačno, zajedno s Petrom i u mnogim prizorima njegova života. I to od najranijih stoljeća. Neizostavno je uza nj mač, znak kako je umro. Mač ima i drugo značenje - predstavlja žestinu i uvjerljivost njegovih nastupa i propovijedanja pa je ponekad uprizoren i s dva mača. Zaštitnik je svih misionara, vjerovjesnika, teologa i katoličkog tiska. - Tradicija prenosi da su Petar i Pavao podnijeli mučeništvo iste godine, dapače i istoga dana, 29. lipnja.